

УДК 37.091.33:811.111

DOI <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2025.99.13>**Я. М. Бельмаз**

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри іноземної філології
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія» Харківської обласної ради

В. В. Панченко

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія» Харківської обласної ради

АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ МАГІСТРАМ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Стаття присвячена актуальним питанням викладання англійської мови для наукової комунікації магістрам немовних спеціальностей в умовах глобалізації та зростаючої ролі англійської як lingua franca науки. Мета статті – проаналізувати основні виклики викладання наукової англійської мови магістрам немовних спеціальностей та окреслити перспективи вдосконалення цього процесу.

Автори досліджують основні виклики, з якими стикаються як здобувачі освіти, так і викладачі: різний рівень мовної підготовки здобувачів освіти, обмеженість навчального часу, низька мотивація, психологічні бар'єри, складність наукового стилю, недостатня інтеграція підходу CLIL. На основі опитування магістрів та викладачів виявлено потреби здобувачів освіти у спеціалізованій лексиці, академічному письмі, усному презентуванні результатів досліджень, а також важливість використання ІКТ, автентичних матеріалів, міждисциплінарної координації та розвитку самостійної роботи. Результати опитування виявили, що більшість магістрів мають досвід читання наукових статей англійською мовою, але відчують труднощі з написанням наукових текстів та усною презентацією.

У статті проаналізовано ефективні методологічні підходи до викладання (ESP, когнітивно-комунікативний, жанровий, соціокультурний, змішане навчання) та окреслено перспективні напрямки вдосконалення освітнього процесу: інтеграція англійської мови в професійну підготовку, розвиток навичок академічного письма, створення мовного середовища, індивідуалізація навчання.

Для визначення перспективних напрямів викладання англійської мови для наукових цілей було проведено опитування викладачів. Викладачі наголосили на важливості використання сучасних ІКТ, підвищення кваліфікації, застосування інтерактивних методів навчання, практичної спрямованості навчання та співпраці з міжнародними науковими спільнотами, розвитку самостійної роботи здобувачів освіти та інтеграції англійської мови у навчальні плани магістерських програм.

Автори підкреслюють, що формування іншомовної наукової компетентності є необхідною умовою академічної мобільності, участі в міжнародному науковому обміні та розвитку висококваліфікованих кадрів. Результати дослідження можуть бути використані для модернізації програм підготовки магістрів у закладах вищої освіти.

Ключові слова: англійська мова, наукова комунікація, магістри немовних спеціальностей, англійська мова для спеціальних цілей, науковий стиль, мотивація навчання.

Постановка проблеми. Сучасний світ науки характеризується глобалізацією та міждисциплінарністю. Англійська мова відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної наукової комунікації. Вона стала lingua franca сучасної науки, тому її володіння є критично важливим [25]. Англійська мова є домінуючою мовою публікацій у провідних наукових журналах, виступів на міжнародних конференціях і обміну досвідом між дослідниками, у тому числі й магістрами [13; 18; 23]. Водночас викладання англійської мови для наукової кому-

нікації стикається з низкою викликів, подолання яких є ключовим для підготовки висококваліфікованих фахівців. З-поміж основних проблем можна виділити недостатній рівень володіння мовою, відсутність сформованих навичок академічного письма, мовний бар'єр у публічних виступах та обмежені можливості практичного застосування набутих знань.

Актуальність цього дослідження визначається потребою підготовки фахівців, які зможуть ефективно використовувати англійську мову у своїй

науковій та професійній діяльності. У сучасному академічному середовищі здатність комунікувати англійською мовою відкриває доступ до міжнародних наукових ресурсів, підвищує рівень цитування наукових праць та сприяє академічній мобільності. Дослідження ефективних методик викладання англійської мови для наукової комунікації є важливим кроком у розробці сучасних освітніх програм, які відповідатимуть вимогам глобалізованого світу.

Мета цієї статті – проаналізувати основні виклики викладання наукової англійської мови магістрам немовних спеціальностей та окреслити перспективи вдосконалення цього процесу.

Виклад основного матеріалу. Історія англійської мови у науці починається з XVII століття, коли вона почала витісняти латину як мову міжнародної наукової комунікації. Відтоді її значення неухильно зростає, а сьогодні вона домінує у більшості наукових галузей. Згідно з дослідженнями, понад 80% наукових статей публікуються англійською мовою, що зумовлює необхідність її вивчення магістрами немовних спеціальностей.

Теоретико-методологічною основою дослідження виступає комплекс взаємопов'язаних наукових підходів та концепцій, що сформувались у вітчизняній та зарубіжній педагогічній науці, зокрема праці вітчизняних та зарубіжних науковців у галузі методики викладання іноземних мов (О. Бігич, С. Ніколаєва, О. Тарнопольський) [5; 7], теорії та практики професійно-орієнтованого навчання (Т. Hutchinson, S. Kagan) [17; 19], а також дослідження з питань академічного письма та наукової комунікації (J. Swales, C. Bazerman) [8; 23].

Фундаментальні дослідження компетентнісного підходу (І. Зязюн, О. Овчарук) [3; 6] демонструють необхідність формування цілісної професійної компетентності майбутніх фахівців. У контексті викладання англійської мови для наукової комунікації особливого значення набуває розвиток таких складових: іншомовна комунікативна компетентність; науково-дослідницька компетентність; міжкультурна компетентність; інформаційно-цифрова компетентність.

Концепція ESP (English for Specific Purposes), розроблена Т. Hutchinson, А. Waters та S. E Brownell обґрунтовує необхідність врахування професійних потреб здобувачів освіти при викладанні англійської мови [9; 17]. Дослідження Т. Dudley-Evans та М. J. St John розширюють це розуміння, додаючи аспект аналізу потреб (needs analysis) як ключового елементу у розробці навчальних програм [14].

Фундаментальні праці J. Swales [23] з жанрового аналізу наукових текстів та С. Bazerman [8] щодо соціальної природи наукової комунікації формують теоретичну базу для розуміння особливостей різних форм наукового дискурсу.

Важливим аспектом є структурні особливості наукових текстів різних жанрів; риторичні стратегії наукової комунікації; міжкультурні відмінності у науковому письмі.

Дослідження С. Ніколаєвої, О. Тарнопольського, Г. Барабанової [1; 5; 7] щодо когнітивно-комунікативного підходу у викладанні іноземних мов обґрунтовують важливість розвитку критичного мислення; формування метакогнітивних стратегій; інтеграції мовних та професійних знань.

Сучасні дослідження R. Garrison, Ch. Graham [15; 16] щодо змішаного навчання (blended learning) надають теоретичне підґрунтя для інтеграції традиційного та онлайн-навчання; розробки адаптивних навчальних систем; створення персоналізованого освітнього середовища.

Праці С. Kramersch та М. Byram [11; 20] щодо взаємозв'язку мови та культури обґрунтовують необхідність розвитку міжкультурної компетентності; формування глобальної наукової ідентичності; розуміння культурних особливостей міжнародної наукової комунікації.

Дослідження Ж. Піаже [21], адаптовані до контексту викладання іноземних мов, підкреслюють важливість активного конструювання знань; соціальної взаємодії в освітньому процесі; зони найближчого розвитку.

Це теоретичне підґрунтя дозволяє сформулювати комплексний підхід до викладання англійської мови для наукової комунікації, що враховує як лінгвістичні, так і педагогічні аспекти освітнього процесу.

З метою виявлення потреб та викликів, з якими стикаються магістри немовних спеціальностей при вивченні англійської мови для наукової комунікації було проведено опитування 53 здобувачів освіти 1 курсу магістерського рівня різних (немовних) спеціальностей. До структури цього опитувальника входили блоки «Досвід та мотивація вивчення англійської мови для наукових цілей» і «Виклики у вивченні англійської мови для наукової комунікації».

Перший блок досліджує попередній досвід використання англійської мови в науковій сфері, оцінку важливості володіння англійською мовою для майбутньої діяльності та мотивацію до вивчення англійської мови для наукової комунікації. Зокрема, були поставлені такі запитання: «Чи мали Ви досвід використання англійської мови у науковій сфері?», «Оцініть важливість володіння англійською мовою для Вашої майбутньої професійної та наукової діяльності», «Що мотивує Вас вивчати англійську мову для наукової комунікації?»

Більшість магістрів (31 здобувач – 58%) мали досвід читання статей англійською мовою, лише 9 здобувачів освіти (17%) відзначили досвід напи-

сання тез або анотацій англійською мовою, 42% здобувачів освіти не мали досвіду використання англійської мови в науковій сфері.

Переважна більшість магістрів оцінили важливість володіння англійською мовою як «Надзвичайно важливо» (4 особи – 7,5%) або «Дуже важливо» (38 осіб – 72%), незначна кількість обрала варіанти «Помірно важливо» (8 осіб – 15%) або «Не дуже важливо» (3 особи – 5,5%). Варіант «Зовсім не важливо» не обрав жоден магістр. Це доводить той факт, що магістри розуміють значення англійської мови взагалі та в науковій сфері зокрема.

Щодо мотивації вивчати англійську мову для академічних (наукових) цілей, то питання передбачало можливість вибору кількох варіантів відповіді, що дозволило виявити різні мотиви, які спонукають магістрів вивчати англійську мову для наукової комунікації. Відповіді розподілилися таким чином: «Можливість читати іноземну наукову літературу» – 91%, «Покращення кар'єрних перспектив» – 81%, «Бажання публікувати статті у міжнародних виданнях» – 15%, «Перспектива участі у міжнародних конференціях» – 17%, «Намір продовжити навчання за кордоном» – 15%, «Вимоги освітньої програми» – 100%.

Другий блок спрямований на виявлення труднощів, з якими стикаються магістри при вивченні англійської мови для наукових цілей, визначення найскладніших аспектів англійської мови для наукової комунікації та оцінку достатності навчальних годин, виділених на вивчення англійської мови. Цей блок включав такі питання: «З якими труднощами Ви стикаєтеся при вивченні англійської мови для наукової комунікації?», «Які аспекти англійської мови для наукової комунікації є для Вас найскладнішими?», «Чи вважаєте Ви достатньою кількість навчальних годин, виділених на вивчення англійської мови у вашій магістерській програмі?»

Перше питання було спрямоване на виявлення конкретних труднощів, з якими стикаються магістри. Варіанти відповідей охоплюють різні аспекти мовної компетенції, такі як лексика, граматики, розуміння текстів, академічне письмо, усне спілкування тощо. Здобувачам освіти надавалася можливість обрати декілька варіантів. Найбільш поширеними труднощами виявилися: «Брак спеціалізованої лексики», «Труднощі з розумінням наукових текстів», «Брак практики використання англійської мови в науковому контексті». Значна частина здобувачів освіти також відзначила такі труднощі, як «Недостатні навички академічного письма», «Проблеми зі структурування наукових текстів, відповідне науковому стилю використання граматичних конструкцій», «Психологічний бар'єр при усному спілкуванні».

Друге питання оцінює різні види мовленнєвої діяльності, такі як читання, письмо, усна презентація, участь у дискусіях, розуміння усних доповідей. Це дало змогу з'ясувати, які види мовленнєвої діяльності викликають найбільші труднощі у магістрів. Написання наукових текстів та усна презентація результатів досліджень були оцінені як найскладніші аспекти. Читання наукових текстів та розуміння усних доповідей були оцінені як менш складні, але все ще проблематичні. Участь у наукових дискусіях була оцінена по-різному, залежно від індивідуальних навичок та досвіду.

Третє питання цього блоку спрямоване на оцінку магістрами обсягу навчального часу, виділеного на вивчення англійської мови. Очікувалося, що багато респондентів вважатимуть кількість навчальних годин недостатньою. Проте, більшість магістрів (53%) відповіли «Важко сказати», відповідь «Скоріше недостатньо» дали 30% респондентів, «Скоріше достатньо» – 8%, «Зовсім недостатньо» – 9%.

Таким чином, у процесі дослідження (на основі опитування магістрів, аналізу власного досвіду викладання освітнього компоненту «Англійська мова для академічних цілей», обговорення зазначених проблем з колегами, вивчення наукової літератури) були окреслені основні виклики, з якими стикаються викладачі та здобувачі освіти під час викладання та вивчення англійської мови для академічних цілей. З-поміж головних можна виділити такі:

Виклики викладання англійської мови для наукової комунікації

1. *Різноманітність потреб здобувачів освіти:* Магістри немовних спеціальностей мають різні потреби, пов'язані з їхньою спеціалізацією. Деякі здобувачів освіти можуть мати базові знання граматики та лексики, тоді як інші можуть вільно спілкуватися на побутові теми, але відчувати труднощі з розумінням та використанням наукової термінології.

2. *Різний рівень мовної підготовки студентів.* У групах магістрів рівень володіння англійською мовою може значно варіюватися, що ускладнює процес викладання, зокрема вимагає необхідності розробки диференційованих завдань, потреби у додатковій мотивації здобувачів освіти з низьким рівнем

3. *Обмежений час:* Навчальні програми для магістрів немовних спеціальностей часто мають обмежену кількість годин, відведених на вивчення англійської мови. Це ускладнює завдання викладачів, які повинні встигнути навчити здобувачів освіти необхідним навичкам для наукової комунікації за короткий час. Це вимагає охоплення значного обсягу матеріалу, підкреслює важливість потреби у розвитку різних видів мовленнєвої діяльності та самостійної роботи.

4. *Низький рівень мотивації:* Деякі здобувачі освіти можуть не усвідомлювати важливості

англійської мови для їхньої майбутньої кар'єри та не мати достатньої мотивації для вивчення наукової англійської мови. Це може бути обумовлено обмеженими можливостями міжнародної наукової співпраці та недостатньою інтеграцією у міжнародну наукову спільноту.

5. *Психологічні бар'єри*. Багато здобувачів освіти відчувають страх перед публічними виступами та написанням наукових текстів англійською мовою. Це пов'язане з невпевненістю у власних мовних компетенціях, негативним попереднім досвідом вивчення мови, заниженою самооцінкою щодо мовних здібностей. Рекомендується використовувати рольові ігри та моделювання конференцій для подолання цих бар'єрів.

6. *Складність наукового стилю*: Науковий стиль англійської мови має свої особливості (складність термінології, жанрова різноманітність наукових текстів тощо), які можуть бути складними для розуміння та використання здобувачами освіти, які не мають досвіду наукової комунікації. Аналізуючи специфіку наукової комунікації, виділяють лінгвістичні особливості (складність синтаксичних конструкцій наукового стилю, специфічна академічна лексика та фразеологія, різниця між загальнонауковою та вузькоспеціальною термінологією, особливості граматичних структур наукового дискурсу), жанрову специфіку (різноманітність наукових жанрів (статті, тези, анотації, рецензії), структурні особливості різних типів наукових текстів, специфіка усної наукової презентації, особливості неформальної наукової комунікації), міжкультурні аспекти (відмінності в традиціях наукового письма різних країн, особливості англо-американської академічної культури, специфіка міжнародного наукового етикету, проблеми академічної доброчесності).

7. *Проблеми інтеграції CLIL (Content and Language Integrated Learning)*. Підхід інтегрованого навчання залишається малорозвиненим у більшості університетів.

Зазначені вище труднощі у викладанні англійської мови для наукової комунікації серед магістрів немовних спеціальностей свідчать про необхідність пошуку ефективних підходів до організації освітнього процесу. У цьому контексті важливим завданням є не лише усунення існуючих бар'єрів, але й створення умов для сталого розвитку мовної компетентності здобувачів вищої освіти відповідно до потреб сучасного академічного середовища. Розгляд шляхів подолання окреслених викликів дозволяє окреслити перспективні напрями удосконалення методики викладання англійської мови для наукової комунікації.

З метою виявлення ефективних шляхів подолання викликів та визначення перспектив викладання англійської мови для наукових цілей магістрам немовних спеціальностей було про-

ведено опитування викладачів англійської мови Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Так, при відповіді на питання «Які, на вашу думку, є найбільш перспективні напрямки розвитку викладання англійської мови для наукових цілей?» (можна було обрати декілька варіантів відповідей), 100% респондентів назвали важливим використання сучасних ІКТ, зокрема освітніх платформ, відеоматеріалів тощо; 93% підтримали підвищення кваліфікації викладачів як ключову умову якісного навчання; 87% респондентів відзначили використання інтерактивних та практично-орієнтованих методів навчання як один із найрезультативніших підходів; 80% акцентували на розвитку самостійної роботи здобувачів освіти і їхньої мотивації мотивації; 53% вказали на ефективність курсів з академічного письма та усного презентування; 53% вважають корисним залучення носіїв мови; 47% підтримали ідею розробки силабусів та навчальних програм, адаптованих до потреб конкретних спеціальностей.

На друге питання «Як часто ви використовуєте ІКТ в освітньому процесі?», всі викладачі відповіли «постійно». Звісно, це можна пояснити, в першу чергу, особливостями освітнього процесу в академії, який відбувається в дистанційному форматі.

Серед найбільш корисних ресурсів і матеріалів для викладання англійської мови для наукової комунікації називали такі: академічні онлайн-платформи; автентичні наукові статті з відкритим доступом, підручники з академічної англійської мови (у тому числі і автентичні); навчальні матеріали, презентації, тести, розроблені викладачами.

Лише 20% опитуваних викладачів оцінили мотивацію здобувачів освіти при вивченні англійської мови для наукових цілей як «високу», 47% як «середню» і 33% як «низьку».

До переліку перешкод для ефективного викладання англійської мови для наукових цілей потрапили такі: низький рівень мовної підготовки здобувачів освіти (73%); обмежена кількість навчальних годин (60%); недостатня мотивація здобувачів освіти (60%); відсутність адаптованих навчальних матеріалів (7%).

Друга частина опитувальника для викладачів стосувалася перспектив викладання англійської мови для наукової комунікації. На питання «Які, на Вашу думку, є найбільш перспективні напрямки розвитку викладання англійської мови для наукової комунікації?» були отримані такі відповіді: 80% респондентів підтримали інтеграцію англійської мови у навчальні плани магістерських програм, викладання окремих освітніх компонентів англійською мовою; 73% вважають перспективним приділення більшої уваги самостійній роботі

здобувачів освіти, створення ресурсів для самостійного навчання; 53% наголосили на важливості підготовки до участі у міжнародних конференціях та публікаціях; стільки ж (53%) підтримали розвиток міжнародної співпраці та академічного обміну; 47% зазначили потребу у постійному мовному середовищі/практиці.

Серед умов для успішної інтеграції англійської мови у навчальні плани магістерських програм були виділені такі: міждисциплінарна координація; гнучкість програм; підвищення кваліфікації викладачів в контексті англійської мови. Також були зазначені переваги онлайн курсів і ресурсів для самостійної роботи: доступність у будь-який час, індивідуальний темп навчання, можливість доступу до сучасних матеріалів, підвищення відповідальності за власне навчання.

Проведене опитування серед викладачів англійської мови виявило низку ефективних підходів до подолання існуючих труднощів у викладанні мови для наукової комунікації. Найбільш результативними були визначені інтерактивні методи навчання, використання сучасних ІКТ, а також впровадження спеціалізованих програм, адаптованих до фахової спрямованості магістерської підготовки. Водночас викладачі наголошують на важливості підвищення кваліфікації педагогів, розвитку академічного письма та мотивації здобувачів освіти. Перспективними напрямками розвитку викладання англійської мови було визначено інтеграцію мови у зміст магістерських програм, створення онлайн-ресурсів, а також розширення міжнародної співпраці. Отримані дані підтверджують потребу у системному підході до організації мовної підготовки, що передбачає поєднання традиційних та інноваційних форм навчання, орієнтованих на реальні потреби академічного середовища.

Отже, аналізуючи перспективи та методи вдосконалення процесу викладання англійської мови для наукових цілей, можна виділити такі основні:

1. Інтеграція англійської мови в професійну підготовку. Включення освітніх компонентів англійською мовою до основної програми магістратури сприятиме зануренню здобувачів освіти у академічний контекст та розширенню їхніх навичок. Це дозволить здобувачам освіти побачити практичне застосування англійської мови у своїй спеціальності та підвищить їхню мотивацію до вивчення мови.

2. Розвиток навичок академічного письма. Впровадження спеціалізованих курсів з академічного письма допоможе здобувачам освіти опанувати структуру наукових статей, рецензій, рефератів та інших видів наукових текстів.

3. Використання сучасних технологій. Онлайн-платформи, спеціалізовані мовні курси та автоматизовані системи перевірки академічного письма

(Grammarly, Turnitin) сприяють покращенню якості навчання.

4. Створення мовного середовища. Організація наукових семінарів, вебінарів, дискусійних клубів англійською мовою сприятиме подоланню мовного бар'єру та розвитку навичок усного мовлення.

5. Індивідуальний підхід. Викладачі повинні враховувати різноманітність потреб здобувачів освіти та застосовувати індивідуальний підхід до навчання. Це може включати використання різних навчальних матеріалів, методів навчання та завдань, які відповідають рівню володіння мовою та потребам кожного здобувача освіти.

6. Практична спрямованість. Навчання англійської мови для наукових цілей має бути практично спрямованим. Здобувачі освіти повинні мати можливість практикувати свої навички в реальних ситуаціях, таких як написання наукових статей, підготовка презентацій, участь у конференціях тощо.

7. Співпраця з міжнародними науковими спільнотами. Участь у міжнародних конференціях, стажуваннях та програмах академічного обміну сприятиме розвитку комунікативних навичок та підвищенню рівня володіння англійською мовою.

Висновки. Таким чином, викладання англійської мови для наукової комунікації магістрам немовних спеціальностей є складним, але надзвичайно важливим процесом. Подолання основних викликів та ефективне викладання можливе завдяки інтеграції англійської мови в професійну підготовку, розвитку навичок академічного письма, використанню сучасних технологій та створенню англомовного середовища. Цей процес вимагає комплексного підходу, що враховує сучасні освітні технології, індивідуальні потреби здобувачів освіти та специфіку наукової комунікації. Результати представленого дослідження можуть слугувати основою для вдосконалення освітнього процесу та підвищення якості мовної підготовки майбутніх науковців, сприяти формуванню висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно функціонувати у глобальному науковому просторі.

Список використаної літератури:

1. Барабанова Г.В. Методика навчання професійно-орієнтованого читання в немовному ВНЗ: Монографія. Київ: Фірма «Інкос», 2005. 315 с.
2. Гедз С. Ф. Формування навичок читання англомовної наукової літератури в студентів-магістрів немовних спеціальностей. *Актуальні питання іноземної філології*, 2018. №9. С. 38-45.
3. Зязюн І.А. Філософія педагогічної дії. Київ : Видавничий дім «Слово», 2008. 605 с.
4. Кирикилиця В. Формування наукової комунікативної компетентності у магістрів немов-

- них спеціальностей. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2021. №35. С. 138–141.
5. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
 6. Овчарук О.В. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. Київ : К.І.С., 2004. 559 с.
 7. Тарнопольський О.Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. Київ: Фірма «ІНКОС», 2020. 248 с.
 8. Bazerman C. The informed writer: Using sources in the disciplines. Fort Collins : The WAC Clearinghouse, 2023. 289 p.
 9. Brownell S. E., Price J. V., Steinman L. Science communication to the general public: why we need to teach undergraduate and graduate students this skill as part of their formal scientific training. *Journal of Undergraduate Neuroscience Education*, 2013. Vol. 12. No. 1. P. E6–E10.
 10. Busse V. CLIL: Content and language integrated learning. *System*. 2011. #39. P. 123-125.
 11. Byram M. Assessing intercultural competence in language teaching. *Sprogforum*. 2000. #18. P. 8-13.
 12. Coyle D., Hood P., Marsh, D. CLIL: Content and language integrated learning. Cambridge University Press. 2010. 182 p.
 13. Crystal D. English as a global language. Cambridge University Press. 2003. 212 p.
 14. Dudley-Evans, T., St John, M. Developments in ESP: A multi-disciplinary approach. Cambridge: Cambridge University Press. 1998. 301 p.
 15. Garrison D. Akyol Z. The community of inquiry theoretical framework. *Handbook of Distance Education*. 2013. P. 104-119.
 16. Graham, C. R. Emerging practice and research in blended learning. *Handbook of Distance Education*. 2013. P. 333-350
 17. Hutchinson T., Waters A. English for specific purposes: A learning-centred approach. Cambridge: Cambridge University Press, 2021. 183 p.
 18. Hyland, K. English for academic purposes: an advanced resource book. London: Routledge. 2006. 356 p. <https://doi.org/10.4324/9780203006603>
 19. Kagan S. The structural approach to cooperative learning. *Educational Leadership*. December 1989/January 1990. P. 12–15. – Access mode : http://www.ascd.org/ASCD/pdf/journals/ed_lead/el_198912_kagan.pdf
 20. Kramsch C. Context and culture in language teaching. Oxford Applied Linguistics. OUP Oxford, 1993. 295 p.
 21. Piaget J. The psychology of intelligence. Oxford, UK : Routledge. 2001. 344 p.
 22. Swales J. M. Academic writing for graduate students: essential tasks and skills. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2022. 418 p.
 23. Swales, J. Genre analysis: English in academic and research settings. Cambridge University Press. 1990. 288 p.
 24. Swales, J. M. Aspects of article introductions. University of Michigan Press. 2011. 95 p.
 25. *The Dominance of English as a Language of Science: Effects on Other Languages and Language Communities*, edited by Ulrich Ammon, Berlin, New York : De Gruyter Mouton, 2001, P. 471-478.

Belmaz Ya., Panchenko V. English for Scientific Communication: Challenges and Prospects of Teaching Master's Students of Non-Linguistic Specialties

The article addresses current issues in teaching English for scientific communication to master's students of non-linguistic specialties in the context of globalization and the growing role of English as the lingua franca of science. The purpose of the article is to analyze the main challenges in teaching scientific English to such students and to outline prospects for improving this process.

The authors identify key challenges faced by both students and instructors, including the varied levels of language proficiency among students, limited instructional time, low motivation, psychological barriers, the complexity of scientific style, and insufficient integration of the CLIL approach. Based on a survey of master's students and instructors, the authors reveal the students' needs in specialized vocabulary, academic writing, oral presentation of research findings, and the importance of using ICT, authentic materials, interdisciplinary coordination, and independent learning.

Survey results show that while most students have experience reading scientific articles in English, they struggle with writing scientific texts and delivering oral presentations. The article analyzes effective methodological approaches to teaching (ESP, cognitive-communicative, genre-based, sociocultural, and blended learning) and highlights promising directions for improving the educational process: integrating English into professional training, developing academic writing skills, creating an English-speaking environment, and individualizing instruction.

To determine the future directions of teaching English for scientific purposes, a survey of instructors was conducted. The instructors emphasized the importance of using modern ICT, improving teacher qualifications, applying interactive and practice-oriented methods, fostering international cooperation, and integrating English into master's curricula.

The authors stress that the development of foreign language scientific competence is a prerequisite for academic mobility, participation in international scientific exchange, and the training of highly qualified professionals. The results of this study can serve as a foundation for modernizing master's degree programs in higher education institutions.

Key words: *English language, scientific communication, master's students of non-linguistic specialties, English for Specific Purposes, scientific style, learning motivation.*